

З.І. Кучерук, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

О.М. Постнова, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

О.Г. Шидакова-Каменюка, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ДЛЯ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТИ ТА ВИРОБНИЦТВА ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Серед найголовніших – вимоги розвитку фахівця творчого, ініціативного, який має організаторські навички і вміння спрямовувати діяльність свого підрозділу на вдосконалення технологічного процесу шляхом запровадження у практику нових досягнень науки та техніки, вміє самостійно вирішувати серйозні наукові завдання, зіставляти теорію з практикою. Така підготовка не може бути забезпечена тільки за рахунок засвоєння певної кількості знань – бурний розвиток науки призводить до їх стрімкого застарівання. Конкурентоспроможність на ринку праці залежить від активності людини, гнучкості її мислення, здатності до удосконалення своїх знань та досвіду.

З метою підготовки фахівця високого кваліфікаційного рівня необхідно здійснювати інтеграцію освіти і виробництва в процесі навчання, що можливо за рахунок різних інноваційних технологій. Однією з відносно нових інноваційних форм навчання, які дозволяють студентам у процесі навчання випробувати себе під час вирішення завдань в умовах як найбільш наближених до реального життя, є метод навчальних проектів. Сутність методу полягає в побудові навчання на активній основі, через доцільну діяльність студента, спираючись на його особисту зацікавленість саме в цьому знанні для досягнення саме такої цілі. Метою проектного навчання є не стільки озброєння студента знаннями, скільки формування у нього вмінь діяти компетентно. Засвоєння знань відбувається не до початку діяльності, а безпосередньо в її процесі, в ході практичного застосування цих знань. Викладач перестає бути єдиним джерелом знань – він лише підказує студентам шляхи пошуку необхідної інформації та досвіду. На сьогоднішній день метод проектів стає інтегрованим компонентом сучасної системи освіти.

Реалізація проектного навчання у вищій школі можлива за рахунок «проектних студій», особливістю яких є те, що запит на проект надається зовнішнім клієнтом-організацією, представники якої реально залучені до навчального процесу.

Робота у форматі «проектної студії» на кафедрі технології хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчоконцентратів ХДУХТ здійснюється під час вивчення професійно спрямованих дисциплін, курсового та дипломного проектування і передбачає сумісну науководослідну діяльність сформованої групи студентів 3-5 курсів, яка має спільну мету і узгоджені способи, та яка спрямована на досягнення спільного результату з рішення реальної виробничої проблеми, що ставиться представником підприємства галузі. «Проектна студія» на кафедрі мала за мету виконання замовлення на розробку спеціальних безбілкових виробів для харчування під час порушень білкового обміну. Замовником виступив Харківський спеціалізований медико-генетичний центр, який займається лікуванням дітей з порушенням білкового обміну. Під час роботи «проектної студії» студентам було запропоновано не тільки розробити технологію спеціальних виробів, але й провести роботу щодо їх впровадження у виробництво на ПрАТ «Хлібозавод «Салтівський» і провести клінічні дослідження на базі медико-генетичного центру. Крім того, ведеться робота з підготовки рекомендацій для батьків щодо особливостей харчування і приготування спеціальних безбілкових продуктів у домашніх умовах.

Основні етапи роботи над проектом – це проблематизація, цілеполагання, планування, реалізація, рефлексія. Завершується проект зазвичай презентацією знайденого авторами способу вирішення похідної проблеми (проектного продукту) та самопрезентацією компетентностей авторів проекту.

Участь у роботі «проектної студії» дає студенту можливість максимально розкрити свій творчий потенціал, навчитися працювати з інформаційними джерелами, здобути навички роботи у команді, розвинути комунікаційні здібності, засвоїти логічні способи сприйняття та обробки інформації. Залучення до роботи «проектних студій» зовнішніх фахівців-практиків забезпечує зворотній зв'язок щодо якості підготовки студентів, надає практичної цінності виконуваний роботі та є ефективним методом працевлаштування випускників.